

Το έργο της Υπηρεσίας Ασύλου το 2017

Κατά το 2017 η Υπηρεσία Ασύλου κατέγραψε 58.661 αιτήσεις ασύλου, εκ των οποίων οι 26.668 υποβλήθηκαν στα πέντε νησιά όπου υπάρχουν κέντρα υποδοχής και ταυτοποίησης ('hotspots').

26/01/2018

Κατά το 2017 η Υπηρεσία Ασύλου κατέγραψε 58.661 αιτήσεις ασύλου, εκ των οποίων οι 26.668 υποβλήθηκαν στα πέντε νησιά όπου υπάρχουν κέντρα υποδοχής και ταυτοποίησης ('hotspots'). Συνολικά 40.127 αιτήσεις υποβλήθηκαν από άνδρες και 18.535 από γυναίκες. 2.275 υποβλήθηκαν από ασυνόδευτους ανήλικους.

Οι κύριες χώρες καταγωγής ήταν η Συρία (16.396 αιτήσεις), το Πακιστάν (8.923), Ιράκ (7.924) και το Αφγανιστάν (7.567). 10.364 έλαβαν καθεστώς διεθνούς προστασίας (άσυλο ή επικουρική προστασία), ενώ 34.646 αιτήσεις απορρίφθηκαν είτε ως αβάσιμες (12.149) είτε ως απαράδεκτες (22.497). Από τις αιτήσεις που απορρίφθηκαν ως απαράδεκτες, σε 12.323 ο λόγος ήταν η μετεγκατάσταση σε άλλο κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε 8.330 ήταν η αποδοχή από άλλο κράτος-μέλος σε εφαρμογή του Κανονισμού Δουβλίνου (κυρίως για λόγους οικογενειακής επανένωσης), και σε 919 ο λόγος ήταν η εφαρμογή της έννοιας της ασφαλούς τρίτης χώρας. Σε 6.989 περιπτώσεις διεκόπη η διαδικασία ασύλου, κυρίως λόγω σιωπηρής παραίτησης του αιτούντος από την αίτησή του. Το συνολικό ποσοστό αναγνώρισης για όλο το έτος ανήλθε κατά συνέπεια στο 46% τοις εκατό.

Ειδικά όσον αφορά τη διαδικασία ασύλου που διεκπεριώνεται στο πλαίσιο της Κοινής Δήλωσης ΕΕ-Τουρκίας, σημειώνονται τα εξής: Κατά το 2017 πραιώθηκε η διαδικασία στα νησιά που φιλοξενούν hotspots σε 25.814 περιπτώσεις, με 5.437 αιτήσεις να καταλήγουν σε απορριπτικό για τον αιτούντα αποτέλεσμα και σε 20.377 περιπτώσεις να αίρεται ο επιβληθείς γεωγραφικός περιορισμός και να επιτρέπεται η μεταφορά του στην ενδοχώρα.

το 2017 ολοκληρώθηκε το ευρωπαϊκό πρόγραμμα μετεγκατάστασης, που αφορούσε κυρίως υπηκόους Συρίας. Συνολικά 21.726 αιτούντες άσυλο, 6.982 άντρες, 4.925 γυναίκες και

9.819 παιδιά μετεγκαταστάθηκαν με τρόπο ασφαλή και οργανωμένο από την Ελλάδα σε άλλες χώρες – μέλη της ΕΕ.

Παράλληλα, το 2017 υποβλήθηκαν 9.784 αιτήματα σε άλλα Κράτη-Μέλη για την ανάληψη από αυτά της ευθύνης εξέτασης των σχετικών αιτήσεων ασύλου, ενώ έγιναν αποδεκτά 7.225 από τα άλλα Κράτη-Μέλη. Ο κύριος λόγος υποβολής αυτών των αιτημάτων ήταν η οικογενειακή επανένωση (4.334). Παράλληλα, ζητήθηκε από την Ελλάδα να αναλάβει την ευθύνη εξέτασης των αιτήσεων ασύλου που υποβλήθηκαν σε άλλα Κράτη-Μέλη σε περίπου 2.000 περιπτώσεις. Η Ελλάδα έκανε αποδεκτά 68 εισερχόμενα αιτήματα, ενώ τελικά μεταφέρθηκε στην Ελλάδα ένα άτομο.

Όσον αφορά τη διάρκεια της διαδικασίας ασύλου σε πρώτο βαθμό, αυτή έχει ως εξής: δύο περίπου μήνες κατά μέσο όρο για τις περιπτώσεις κρατουμένων καθώς και αυτές στις οποίες έχει επιβληθεί γεωγραφικός περιορισμός (στα νησιά του ανατολικού Αιγαίου), και έξι μήνες σε όλες τις υπόλοιπες περιπτώσεις.

Στο τέλος του 2016 η Υπηρεσία Ασύλου λειτουργούσε σε 17 σημεία σε όλη τη χώρα (από πέντε το 2013), ενώ στο τέλος του 2017 λειτουργούσε σε 22 σημεία. Αναμένεται δε εντός των επόμενων εβδομάδων η έναρξη λειτουργίας γραφείου στα Ιωάννινα. Η Υπηρεσία δεν καταβάλλει μίσθωμα για κανένα ακίνητο στο οποίο στεγάζεται, έχοντας κατορθώσει να της παραχωρηθούν γραφειακοί χώροι κυρίως από άλλους φορείς του δημοσίου, αλλά και από το EASO και σε μία περίπτωση οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών.

Η στελέχωση της Υπηρεσίας Ασύλου στο τέλος του 2017 είχε ως εξής: 650 υπάλληλοι, εκ των οποίων άνω των εκατό στα νησιά του Αν. Αιγαίου, συνεπικουρούμενοι από 176 άτομα προσωπικό που έχει διατεθεί από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης του Ασύλου (European Asylum Support Office), 20 αστυνομικούς υπαλλήλους και 20 άτομα διατεθειμένα από την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες. Πέραν αυτού την Υπηρεσία συνδράμουν στο έργο της εκατοντάδες διερμηνείς της ΜΚΟ ΜΕΤΑδραση (ανάδοχος του σχετικού έργου) και δεκάδες διερμηνείς που διατίθενται από το EASO.

Όσον αφορά τα ευρωπαϊκά κονδύλια, η Υπηρεσία Ασύλου έχει υλοποιήσει διάφορα προγράμματα, κυρίως χρηματοδοτούμενα από το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (εθνικό πρόγραμμα και επείγοντα μέτρα), αλλά και τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (EEA Grants), και σημειώνει απορροφητικότητα συνολικού ύψους 27.928.917,02 €. Έχει συμβασιοποιήσει το 84,72% των πόρων που της έχουν διατεθεί μέχρι το τέλος του 2017 (ύψους 35.840.837,35 €). Στον αριθμό αυτό δεν περιλαμβάνεται το Πρόγραμμα Μετεγκατάστασης (Relocation) καθώς η χώρα μας χρηματοδοτείται με 500 € ανά άτομο που μετεγκαθίσταται επιτυχώς σε κάποιο κράτος μέλος. Το 2018 η Υπηρεσία πρόκειται να υλοποιήσει επιπλέον προγράμματα ύψους 11.250.527,92 ευρώ.

Υπενθυμίζεται ότι συνολικά στην Ευρωπαϊκή Ένωση υποβλήθηκαν περίπου 700.000 αιτήσεις ασύλου, περίπου οι μισές σε σχέση με το 2016. Αντίθετα, στην Ελλάδα αυξήθηκε ο αριθμός των αιτήσεων ασύλου κατά 15 τοις εκατό, με αποτέλεσμα να έχει υποβληθεί το 8,5 τοις εκατό όλων των αιτήσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, δηλαδή πέντε φορές περισσότερες αιτήσεις από αυτές που θεωρητικά της αναλογούν. Άλλωστε, η Ελλάδα, ήδη από το τέλος του προηγούμενου έτους, βρίσκεται στην πρώτη θέση όσον αφορά την αναλογία αιτούντων άσυλο και κατοίκων στη χώρα. Η δυσανάλογη αυτή ευθύνη έχει ως αποτέλεσμα τις αναπόφευκτες καθυστερήσεις που παρατηρούνται σε όλα τα στάδια της διαδικασίας ασύλου.

Η Υπηρεσία αναπτύχθηκε ραγδαία από την ίδρυσή της, ξεκινώντας τη λειτουργία της με λιγότερους από 200 υπαλλήλους. Ο σχεδιασμός για το έτος 2018 προβλέπει την περαιτέρω τυξη της Υπηρεσίας με την πρόσληψη 218 υπαλλήλων που θα είναι νέοι μόνιμοι δημόσιοι υπάλληλοι, προσληφθέντες μέσω διαδικασιών ΑΣΕΠ.

Το 2017, η Υπηρεσία Ασύλου σε συνεργασία με το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο σχεδίασαν μία δωρεάν εφαρμογή για κινητές συσκευές τηλεφώνου, την Asylum Service Application, η οποία αναπτύχθηκε με χρηματοδότηση από το Εθνικό Πρόγραμμα του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης 2014-2020. Σκοπός της εφαρμογής είναι η αξιόπιστη, έγκυρη και άμεση ενημέρωση όλων όσων επιθυμούν να ζητήσουν ή έχουν ζητήσει άσυλο στην Ελλάδα. Η εφαρμογή είναι διαθέσιμη στα ελληνικά, αγγλικά, γαλλικά, αραβικά, φαρσί/νταρί, ουρντού, αμαρικά και τιγκρίνια.

Τέλος, στις 26 Ιανουαρίου η Υπηρεσία Ασύλου θα παρουσιάσει την έκδοση ενός εικονογραφημένου ενημερωτικού φυλλαδίου που απευθύνεται σε ασυνόδευτους ανήλικους και ανήλικες, σε εκδήλωση που θα λάβει χώρα στο Γραφείο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Αθήνα. Το φυλλάδιο, η εκτύπωση του οποίου χρηματοδοτήθηκε από το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (Εθνικό Πρόγραμμα), έχει ως στόχο την ενημέρωση των ασυνόδευτων παιδιών που αναζητούν διεθνή προστασία με τρόπο φιλικό προς αυτά, και εκδόθηκε σε έξι γλώσσες.

Για το 2018 οι προκλήσεις που θα κληθεί να αντιμετωπίσει η Υπηρεσία είναι οι εξής: Ο αριθμός των αιτήσεων ασύλου που παραμένει δυσανάλογα ψηλός για τη χώρα, η διατήρηση της ποιότητας της διαδικασίας ασύλου σε πρώτο βαθμό, που δεν επιτρέπει επιπλέον επιβάρυνση των χειριστών των αιτήσεων ασύλου, και που εάν δεν διατηρηθεί, θα καταλήγει σε μακροχρόνιες διαδικασίες προσφυγών (διοικητικών και δικαστικών), και, τέλος, η περαιτέρω ταχεία ανάπτυξη της Υπηρεσίας Ασύλου, αλλά κατά τρόπο βιώσιμο, πιθανά αποκτώντας και την αντίστοιχη δομή και διαστρωμάτωση επιπέδων ευθύνης που θα επιτρέψουν την πιο αποτελεσματική λειτουργία της.
